

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar. buiten de stad, 8 fr. Een blad afzonderlijk 15 centiem. Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

TONGEREN, DEN 17 SEPTEMBER.

Napoleons val.

Het oorlogstoneel heeft dezer dagen een schouwspel gegeven, dat geheel Frankrijk met schrik en angst, de wereld met verbazing getroffen heeft. Napoleon is krijgsgevangen genomen; de man, die gewoon was de volken evenzeer te misleiden als over hen te gebied, de man die zooveel goed en bloed van zooveel eigene en vreemde onderdanen in roekeloosheid verspild heeft, ontving thans het loon voor zijne daden; diep vernederd, van zijn keizerstroon vervallen, is hij thans als een onderdaan verplicht, om de bevelen af te wachten van een vreemden vorst, op wiens genade hij zich moest overgeven. Thans zal hij het in eigen persoon moeten ondervinden, welk eene bitterheid hij aan het hart van Pius IX heeft gebaard, door hem aan zijne vijanden over te leveren; ja hij moet het dieper voelen, dan Pius IX het ooit gevoeld heeft; hij immers is zelf de schuld van zijn diep ongeluk, terwijl het aan Pius IX door een vreemdeling berokkend is; hij heeft de verachting en den haat van geheel zijn volk roekeloos op zich geladen, terwijl Pius IX te midden van zijn druk en lijden, te midden van al zijne smarten, te midden van den bitteren hoon en laster, die hem dagelijks door de vijanden van buiten naar zijn eerbiedwaardig hoofd geslingerd worden, op de dankbare liefde en trouw zijner onderdanen kan blijven steunen. Pius IX was op de wederrechtelijkste en snoodste wijze van zijn wetlig erfgoed, zijne provinciën beroofd en, toen hij Napoleon bezwoer, dat hij overeenkomstig zijn plicht als de oudste zoon en de beschermder der kerk het onrecht wou ontving hij slechts ten antwoord, dat de logica der feiten onverbiddelijk was, met andere woorden, dat Napoleon het onrecht niet herstellen zou, wat hij zoo gemakkelijk had kunnen doen, dat hij hem aan de macht zijner vijanden zou prijs geven.

Napoleon huichelde immer, daar waar het zijne plichten tegenover Pius IX en de kerk gold, en mocht al een gering getal Fransche troepen te Rome verblijven (wat meer strekte om het gezag en den eerbied voor Frankrijk bij de Italianen te bewaren, dan om de Paus te beschermen), in het algemeen dienden zij nergens voor, dan om de katholieke Franschen bij wie de kracht van het rijk berust en die de boventoon hebben, eenigermate tevrede

te stellen. Het volk wilde Pius IX en Rome beschermen; Napoleon, voortgedreven op den hellenden weg van zijn liberalisme, bewerkte heider ondergang en hoezeer hij ook door dubbelzinnigheid in spreken en handelen zijn vermetelen toelag zocht te verbergen, zijne misdaden kwamen eindelijk zonneklaar aan den dag, het was de onverbiddelijke logica der feiten, die hem en zijn geheele politiek ontmaskerde. Nu werd het ook langzamerhand aan Napoleon duidelijk, dat bedrog en misleiding niet langer mogelijk waren; en het teleurgestelde volk, dat zijn ouden roem en grootheid overal en telkens meer zag verminderen en veil geven door de ijdele dwaasheid van zijn keizer, begon reeds een dreigende houding aan te nemen en zou wellicht spoedig rekenschap geven van al zijne daden. Napoleon voelde hoe zijn oonderde troon reeds aan het wankelen sloeg, hij nam zijne toevlucht tot een plébiscite, maar de gunstige uitslag daarvan, uit vrees voor erger rampen van het goedgezinde volk afgeperst, bleef immer krachteloos tegenover de onverbiddelijke logica der feiten. Het volk wilde geen republiek, van welker bloedige vestiging men in vroegere dagen getuige geweest was, en wier verhaal thans nog een ieder met huivering vervult, maar het verwachtte van den keizer, dat hij de vlekken, die op zijne regering en daardoor op het rijk kleefden, vooral door zijne houding tegenover Rome zou uitwischen. Doch daarvoor scheen Napoleon thans onmachtig, of liever ontbrak hem de moed; nimmer had hij met een voldoende gewapende macht de dristigheid van het zoogenaamd vereenigd Italië kunnen bedwingen en den Paus in 't vroeger bezit van zijn gebied herstellen, zonder in eigen land bij elken klokslag den kogel of den dolk te moeten vreezen van de geheime agenten van het Piëmonteesch gouvernement, en de vrees voor zijn eigen leven, de zelfzucht in de hoogste mate, is altijd de maatstaf en de drijfveer geweest van de Napoleontische politiek; bovendien bestond er de gegronde vrees voor een bondgenootschap van het machtig Pruisen met Italië.

De vernedering van een van beide was het middel en wellicht het doel van Napoleon, om zijn wankelende troon te schragen; zoo schijnt het te moeten verklaard worden, waarom de candidatuur van een Duitschen prins voor den Spaanschen troon door den keizer gereedelijk als een casus belli werd beschouwd en opgenomen. Doch de koortsachtige spanning en de gedurige en immer

meer knellende vrees voor zijn troon, die alleen nog een natuurlijke steun in krijgstroepen vinden kon, deed den Keizer en zijne huurlingen in vermetele overijding handelen. Nauw was de helft van de troepen, waarover Frankrijk beschikken kan, onder de wapens of men trok reeds naar de grenzen, terwijl de vijand, reeds lang op den oorlog voorbereid, met een aanmerkelijk grooter getal troepen en volkomen ingelicht van de gunstige stellingen voor den strijd, kalm en bedaard den aanval afwachtte. Keer op keer werden de Franschen geslagen en terug gedrongen, niet door gebrek aan dapperheid of krijgskunst, maar door de overmacht. Doch hoezeer dit verschoonend moge wezen voor de dappere en fiere zonen van Frankrijk, het verzwart niet minder de vreeselijke schuld van den Keizer en allen, die met hem zonder genoegzame manschappen en kansberekening dezen vreeselijken oorlog ondernamen, waardoor geheel Frankrijk reeds van den beginne af meer en meer in diepen rouw en ellende gedompeld wordt. De bittere vernedering, die Frankrijk ondergaat, is reeds groot, en wie kan de rampen overzien, die dit land nog zal ondergaan, wanneer de oorlog, wat zooveer te vreezen is, zonder een betere wending van het krijgsgeluk wordt voortgezet. Doch de vernedering van den Keizer is nog grooter; hij, die de verdediger van zijn volk moest en kon zijn, heeft het door roekeloosheid en voorzichtigheid tot de neêrslag gebracht en is zelf een krijgsgewangene geworden.

En nu, welke rampzalige gevolgen zal de oorlog niet na zich slepen. Het Pruisisch leger gaat altijd overwinnend voort en het schijnt, dat men, door allerlei illusien begoocheld en aangedreven door de pers, die de verbittering van beide partijen niet weinig voedt, 't laatste rampzalige bedrijf van het bloedig drama te Parijs zal afspeelen. Wee! over beide volken, wanneer zulks geschiedt, want wie ook overwinnaar zijn zal, toch zal de overwinning op eene groote neêrslag gelijken. Hoeveel velden en steden zijn er reeds verwoest en zullen er nog verwoest worden! Hoeveel schatten zijn er reeds verspild en zullen er nog verspild worden! Hoeveel druk en lijden zal daarop nog volgen! Hoeveel en zullen er derlijk verminkt worden, en genoodzaakt zijn zich na den oorlog wanhopig in de armen der uitgeputte liefdadigheid te werpen! Hoeveel zijn er reeds door het moordend staal en het vernielend vuur op het slagveld neêrgevoeren! Hoevele moeders bewenen thans reeds den dood van hunne dierbare zonen, die haar in

haren ouderdom steun en troost moesten verschaffen.

Doch niet alleen voor Frankrijk heeft de oorlog de rampzaligste gevolgen, maar ook voor andere landen; ja wij kunnen het niet ontveinen, dat wij hier voornamelijk aan Rome denken. De diepe vernedering van Frankrijk zal, vreezen wij, de vernedering van Rome na zich slepen. Wie toch heeft niet altijd ingezien, dat Italië slechts uit eerbied voor het katholieke Frankrijk nog aarzelde, om met zijn georganiseerd leger over de Romeinsche grenzen te rukken, ten einde Rome tot de hoofdstad van het vereenigd koninkrijk te maken; en zouden de overige mogendheden, vooral nu Frankrijks macht voor een tijd gebroken wordt, nog aarzelen. om ook thans gelijk vroeger de brutale veroveringen van het Piëmonteesch gouvernement te erkennen. Wat men ook moge zeggen en hopen van de sympathieën, die sommige en uit haren aard aan den H. Stoel vijandige mogendheden, voor Pius IX ook zouden hebben of betoonen, zij kunnen er slechts zekere hoffelijkheid in zien, en dan eerst zouden wij gelooven aan ernstig gemeende bescherming van den kant van Engeland of Pruisen, wanneer hun eigen belang daarmee in rechtstreeks verband stond, hetgeen niet het geval schijnt.

Wij willen echter de toekomst niet vooruit loopen; wat volgens menschelijke berekening onmogelijk moet geacht worden, kan door de tusschenkomst van God tot stand gebracht worden. Daar waar de menschelijke krachten uitgeput zijn, daagt dik werv redding van boven.

Napoleon is thans van alle zijn luister ontdaan, van al zijn macht en heerlijkheid beroofd. Hij wordt hoe beklagenswaardig en medelijdenwekkend zijn toestand ook zij, door allen, door zijn eigen volk, dat hij zoo heerlijk misleid heeft, zoowel als door hen, die hem overwonnen, veracht en gehaat. Thans is hij van allen verlaten en wordt zijn hart wellicht verteert door de bitterste wroeging over zijn eigen schuld en roekeloosheid, waardoor hij zich zelven, zijn volk en Rome in het ongeluk gestort heeft. Hij kan zelfs niet meer hopen op zijn vroegere grootheid, want overwint zijn volk al, het wil toch zijn keizer niet meer. Zoo staat Napoleon dan voor de onverbiddelijke logica der feiten, zoo moet hij tot zijn bittere straf veel dieper gevoelen dan Pius IX, wat zijn eigen spottende taal zeggen wil in de dagen van verlatenheid en wanhoop. Napoleon vervolgd Pius IX en in hem de kerk, daarom ondergaat hij het lot van een

DE VADERVLOEK.

LOSSE BLADEN UIT L. MÜHLBACH'S WERK BENJOWSKY.

(Vervolg.)

Benjowsky hoog zwijgend en de hertog voor voort:

— De heer gouverneur meldt mij, dat ge door uwe koenheid en ondernemingsgeest u zelven en tachtig andere ongelukkigen uit de russische gevangenschap op Kamschatka hebt bevrijd en na lange, gevaarlijke reizen, vol avonturen, op Isle de France zijt gekomen, om er uit te rusten van uwen pelgrimstocht. Hij acht het een geluk u te hebben leeren kennen, heer graaf, en meent mij een groote dienst te bewijzen door mij met u bekend te maken.

— De graaf Colombier heeft in de vaderlijke goedheid waarmede hij mij vereerd heeft, eene dwaling begaan, zegde Benjowsky glimlachend. Hij heeft willen zeggen, dat hij mij eene groote, onmetelijke dienst heeft bewezen, door mij de gelegenheid te bezorgen, mij aan uwe hoogte voor te stellen.

— Neen, heer graaf, hij heeft het volkomen eerlijk gemeend, en er zoovele bijzonderheden bijgevoegd, dat ik hem niet anders dan gelijk kan geven en het er voor houden moet dat uwe kennismaking voor mij en het gouvernement allernuttigst en hoogst gewichtig is.

Benjowsky hief met eene haastige beweging verwonderd zijn hoofd op en zag den hertog aan met eene zwijgende vraag in de geheele uitdrukking zijner houding.

— Ge zoudt van mij eene verklaring mijner woorden wenschen! vroeg de hertog.

— Ik heb het niet gewaagd ze uwe hoogte te verzoeken; maar ik beken dat zij mij hoogst welkom zou zijn.

— Welnu, heer graaf, ik ben bereid ze u te geven, en ik verzoek u wel op mijne woorden te letten. Hoe lang zijt ge op Isle de France geweest?

— Ik ben er omstreeks vier weken geweest, want de grootmoedige en edele gastvrijheid van den heer gouverneur deed mij vergeten dat de weken geen dagen waren. Ik meende er slechts vier dagen te zijn geweest, toen het vier weken waren.

— Gij hebt, naar de gouverneur mij schrijft, met hem vele tochten door het eiland gedaan, en hem op eene inspektieis begeleide naar de havens en forten van het eiland, niet waar?

— Inderdaad de heer gouverneur verwaardigde mij met deze eer, antwoordde Benjowsky eenvoudig.

— Graaf Colombier schrijft mij, dat hij juist op deze reis dagelijks gelegenheid had uwe veelzijdige kennis te bewonderen, en gij een even kundig soldaat als ervaren zeeman waart.

— Uwe hoogte beschaamt mij werkelijk door haren lof, en ik weet niet, hoe mij die te verklaren, zegde Benjowsky schier ongeduldig.

— Ge zult dit dadelijk vernemen, maar laat mij nog een oogenblik bij uwe inspektieis door Isle de France blijven. Ge hebt onze forten bezocht, ge zijt in onze havens geweest, hebt onze oorlogschepen gezien en het getal onzer vaartuigen veruomen. Ge zijt ook met graaf Colombier op het eiland Bourbon geweest, en hebt de havens bezocht. Een zoo uitstekend officier, die niet alleen op het slagveld den bloeddop ontvangen, maar ook met moedige beradenheid eene vesting aangevallen en veroverd heeft, zal deze forten niet hebben gezien, zonder ze met een onderzoekend oog op te nemen. Een zoo koen zeeman, die tweemaal in staat was, trots het woedend orkaan om zijn vaartuig voor den ondergang te redden, en veilig in de haven te brengen, zal onze oorlogschepen niet gezien hebben zonder hunne sterkte te onderzoeken, onze havens niet, zonder

zich gevraagd te hebben, of ze door onze forten krachtig genoeg verdedigd konden worden, om het binnenloopen van vijandelijke schepen te beletten. Hij zal de bezetting en het geschut onzer forten onderzocht, het getal onzer oorlogsschepen in zijn geheugen geprent hebben!

— Mijneheer de hertog, riep Benjowsky verbleekend, en met vlammende oogen, mijnheer de hertog, als ik uwe woorden goed begrijp, doet uwe hoogte mij de beleediging aan, mij zoo wat voor een spion te houden, die naar Isle de France is gekomen, om door hem de sterkte van het eiland en zijne verdedigingsmiddelen te vernemen.

— Neen, heer graaf, antwoordde de hertog glimlachend, gij hebt mijne woorden niet goed begrepen, ik heb niets willen zeggen van 't geen gij bedoelt. Zoo ik u voor een spion hield zou ik, in plaats van mij met u te onderhouden, u eenvoudig in de Bastille gestopt en u daar tijden en gelegenheden bezorgd hebben over uwe verzamelde indrukken en waarnemingen op Isle de France met u zelven te raadplegen; ik ben een goed menschenkenner, en heb een weinig verstand van gelaatkunde. Ik houd u dus voor een man van eer, voor een edelman; het breede lidteeken op uw voorhoofd heeft mij gezegd, dat ge een dapper soldaat zijt, uwe fiere houding, de gebiedende uitdrukking van uw oog, verraadt den aan het kommanderen gewonen officier, en het doet mij leid bovendien nog op uw gelaat en uw bewolkt voorhoofd te lezen, dat ge niet alleen buiten op de zee, maar ook binnen in de diepte van uw hart stormen ondervonden hebt.

— Uw hoogte is inderdaad een groot menschenkenner, antwoordde Benjowsky met treurig glimlach. Gij verstaat het op 't gelaat der menschen te lezen.

Laat mij nu tot mijn uitgangspunt terugkeeren, zegde de hertog haastig. Ik vroeg u of ge u 't getal onzer oorlogsschepen op Isle de France in het geheugen geprent, of ge de sterkte onzer

forten aldaar onderzocht hebt?

— Ja, uwe hoogte, dat heb ik gedaan!

— En wilt ge mij de eer bewijzen, mij eerlijk en naar uwe oprechte meening en overtuiging uw oordeel mede te deelen?

— Verlangt uwe hoogte dit in volken ernst?

— Ik heb geene macht het u te bevelen, maar ik verzoek het u in naam der gastvrijheid, welke het gouvernement, welke de gouverneur zijner majesteit den koning van Frankrijk, op Isle de France u bewezen heeft.

— Welnu, uwe hoogte, als de Engelschen eens van hunne bestendige kibbelarijen, en half schertsende plagerijen tot een ernstigen aanval overgaan, als zij met eene volledige vloot den strijd tegen Isle de France beginnen, zal het eiland het niet kunnen uithouden, maar door hen veroverd worden, in weerwil der goed uitgeruste oorlogsschepen en der voortreffelijke forten. Engeland is ter zee veel sterker dan Frankrijk, en daar het aan alle zijden tegelijkertijd het eiland kan aanvallen, zal het bij al de dapperheid der bezetting toch niet mogelijk zijn den algemeenen aanval te weerstaan.

— Gij zegt, dat van alle zijden Isle de France aangevallen kan worden? Ge vergeet dat het, ten minste aan de eene zijde, eene bescherming aan het eiland Bourbon heeft, dat eenigermate de voorstad van Isle de France is.

— Maar wie verdedigt deze voorstad, als de Engelschen ze bemachtigen, en eerst Bourbon bezetten voor dat ze den aanval tegen Isle de France beginnen?

— Het is dus uwe meening, heer graaf, dat wij moeten doen gelijk de Hollanders? Dat wij Isle de France opgeven en het zonder slag of stoot aan de Engelschen moeten overlaten?

— Neen, uwe hoogte, dat is volstrekt mijne meening niet; maar ik zou denken, dat men voor Isle de France naar bondgenooten moet omzien.

Bondgenooten in den Oceaan! riep de minister.